



Koll på läget

Lärarmaterial

Klicka HÄR för att skriva ut arbetsmaterialet.

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Chick känner sig pressad och försöker skaffa sig kontroll. Det gör han genom att skriva listor för allting, t.ex. för sådant som har hänt under dagen och sådant han måste göra. Den största pressen känner han från sin pappa, som kräver att sonen ständigt ska prestera på topp i allt han gör. Hur ska Chick få pappa att förstå hur han känner?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Kombinationer av bild, (ljud) och text i eget bildskapande. (BL åk 7–9)

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

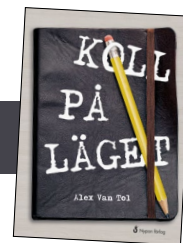
- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel seriebilder och illustrationer till text. (BL åk 7–9)

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.



FÖRE LÄSNINGEN

Innan eleverna börjar läsa boken kan man prata om deras förväntningar och tankar kring den.

- Titta på omslaget och fundera på titeln, *Koll på läget*. Säger omslagsbilden och titeln något om vad boken kan tänkas handla om, tycker du?
- Läs baksidestexten. Får den dig att vilja läsa den här boken? Varför?/Varför inte?
- Läs den inledande meningen i kapitel 1. ("Jag mår dåligt sedan jag uttalat ett ord fel i spanskan.") Vad säger den om huvudpersonen, tycker du? Kan en sådan liten sak som en felsägning av ett ord under en språklektion orsaka ångest och stress?

UNDER LÄSNINGEN

I elevmaterialet finns frågor till varje kapitel och frågorna med facit hittar du på sidan 4.

EFTER LÄSNINGEN

Här är några frågor att prata kring.

1. Tycker du om boken? Ja: Vad är det som gör att du tycker om den? Nej: Vad är det som gör att du inte tycker om den?
2. Huvudpersonen, Chick, är en väldigt osäker, nervös och stressad person. Vad är det som stressar honom? (Exempel: Han uttalar ett ord fel på spansklektionen. Han är kär i Audrey, men vågar knappt närma sig henne. Att vara tillsammans med sin krävande pappa.)
3. Hur hanterar Chick sin ångest och stress? Vad gör han för att få kontroll? (Skriver listor om allt.) Tycker du att det är ett bra sätt? Finns det andra, bättre sätt att hantera stress?
4. Audrey och Chick ska tävla i debatt. Har du varit med om det? Författaren, Alex van Tol (en kvinna), är kanadensiska och i USA och Kanada är det vanligt att man övar sig att debattera och att man har debattävlingar. Ämnet som Audrey och Chick ska debattera är "Dagens barn har för många aktiviteter". Låt halva klassen ta fram argument som stöder det påståendet och halva klassen ta fram argument emot påståendet.
5. Förhållandet mellan Chick och hans pappa är inte så bra. Hitta passager i boken, som visar detta. (T.ex. sidorna 14–17.)
6. På sidorna 23–25 skriver Chick en lista över sådant som gör honom nervös. Gå igenom listan och diskutera de olika punkterna. Vad gör dig nervös?



7. Chick har läst en del om tvångssyndrom. Vad är det? Kan du ge exempel på tvångssyndrom?
8. I kapitel 8 händer något som blir en vändpunkt. Audrey kommer in i Chicks rum och ser hans listor. Vad händer sedan? På vilket sätt det blir det en vändpunkt för Chick? (Audrey läser listan med titeln *Hur du vet att det är något allvarligt fel på dig* och för första gången pratar Chick med någon om sina listor.)
9. Man kan säga att boken slutar lyckligt. Hade du väntat dig ett sådant slut? Hur hade du trott att boken skulle sluta?
10. Hurdan är en bra förälder? Vilka egenskaper ska föräldrar ha? Hur ska de agera gentemot sina barn?

Vad tänker de?

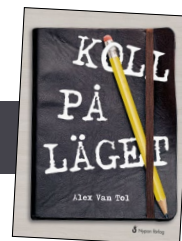
I den här övningen ska eleverna skriva ”inre monologer” och berätta vad de tror att Chick, pappa och mamma tänker innerst inne. I boken får man inte några beskrivningar av hur personerna ser ut (annat än att Chick och hans pappa är korta). Eleverna ska teckna de tre personerna och skriva ner deras tankar.

Brev till frågespalten

En del tidningar har en rådgivningsspalt med en person som ger råd till läsarna och svarar på deras frågor och undringar. Låt eleverna skriva Chicks och pappas brev till frågespalten. När de har gjort de får de byta brev med varandra och skriva svar på de andras brev.

Vad hände sedan?

Låt eleverna skriva en dialog, där Chick och hans pappa pratar om det som hände i slutet av debatten och hur de ska gå vidare.



FACIT

Här är frågorna på texten med förslag till svar.

Kapitel 1

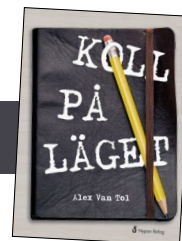
1. Den inledande meningen i boken är lite speciell. Hur lyder den?
Jag mår dåligt sedan jag uttalat ett ord fel på spanskan.
2. Chick känner sig väldigt stressad och vill skynda sig hem. Vad ska han göra när han kommer hem?
Han ska skriva en lista över allt tokigt som hänt idag.
3. Varför skriver Chick listor?
När han skriver listor känner han sig fri.
4. När Chick kommer hem ska han skriva två listor. Vilka?
En lista över allt som hänt idag och en lista över allt han måste göra den här helgen.
5. Vem är Finn? Vem är Audrey?
Finn är Chicks bästa vän, en lång basketbollspelare. Audrey är Chicks drömtjej.
6. Hur reagerar Chick när Audrey är i närheten?
Han blir nervös och svettig om händerna, helt torr i munnen och kan inte prata.
7. Vad vill Audrey?
Hon vill fråga Chick om de kan ha sällskap hem. Hon vill prata med honom innan de ska tävla i debatt.

Kapitel 2

8. – Vill du gå med mig, eller ...? säger Audrey. Audreys fråga gör Chick jättstressad. Vad gör han?
Han går in på toaletten, låser dörren och tar upp sin lilla röda bok som han alltid har med sig. Han skriver en lång lista i boken.
9. Vad gör Audrey under tiden?
Hon går därifrån.

Kapitel 3

10. På lördagen spelar Chick fotboll. Hans lag vinner matchen, men Chick är ändå inte glad. Varför?
Chicks pappa kommer i alla fall att vara arg på honom för att han inte gjorde fler mål.



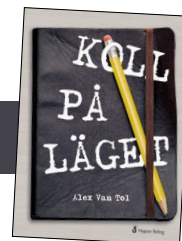
11. I kapitel 3 får vi träffa Chicks pappa för första gången. Vad får vi veta om honom?
Han gillar sin stora bil och sitt stora hus i en av de finaste delarna av staden. Status är viktigt för honom. Han gillar när folk ser upp till honom.
12. Chick har en idé om varför status är så viktigt för hans pappa. Varför är det så, tror Chick?
Pappan är kort (precis som Chick).
13. Chicks pappa säger inte alltid rakt ut vad han menar. ”Ni passar bollen en hel del” betyder egentligen något annat. Vad?
Det betyder: Varför gjorde du inte fler mål?
14. Vad jobbar Chicks pappa med?
Han har en mäklarfirma med anställda mäklare.
15. När Chick är med sin pappa är han annorlunda mot vad han brukar vara. Hurdan brukar han vara och hurdan är han när han är med pappa?
Chick brukar skämta och prata med alla. När han är med sin pappa är han feg, rädd.
16. Chick gör många saker för att göra sin pappa nöjd. Vad gör han?
Han har höga betyg i skolan. Han spelar i A-laget i fotboll och vinner nästan alla debatter. Han sitter barnvakt och går ut med grannens hund tre gånger i veckan.
17. Chicks mamma är inte alls som pappan. Ge exempel på det.
Hon frågar hur matchen går och säger ”min vän” till Chick. När hon får veta att de vann matchen säger hon att det är fantastiskt.

Kapitel 4

18. Vilka listor skriver Chick när han kommer hem från fotbollen? Hur långa är de?
En lista på vad han ska göra med 12 punkter och en lista över saker som gör honom nervös med 12 punkter.
19. Brukar du skriva listor på sådant du ska göra?
Eget svar.
20. Om du skulle skriva en lista på sådant som gör dig nervös, vad skulle den listan innehålla?
Eget svar.

Kapitel 5

21. Hur fick Chick idén att skriva listor?
Mrs. Hodgins sa att Chick borde öva på sin handstil. Hon tyckte att han skulle skriva familjens inköpslistor.
22. Chicks mamma har också behov av kontroll. På vilket sätt?
Hon är väldigt noga med maten och att man äter rätt saker, nyttig mat, och att man tar vitaminer.



23. Pappa behandlar sina bägge söner väldigt olika. Hur då?
Pappa har stora krav på Chick och vill att han ska stå för hans egna ouppfyllda drömmar och bli advokat. Lillebror Elijah märker han knappt.
24. Vad tycker lillebror Elijah om sin pappa?
Han tycker att han är orättvis och elak och att han borde byta jobb så att han inte blir så stressad.
25. Chick tror inte att pappa någonsin kommer att byta jobb. Varför då?
Han tjänar väldigt mycket pengar och det är det enda som gör honom riktigt lycklig.

Kapitel 6

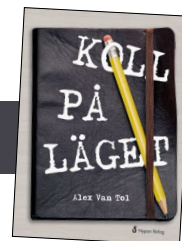
26. Chick har läst om något som kallas tvångssyndrom och han nämner två exempel. Vilka?
Människor som alltid tvättar händerna. Eller de som måste kolla att de har låst dörren och stängt av spisen. Om och om igen.
27. Mamma, Chick och Elijah åker till affären och handlar. Där är också Audrey. Vad gör hon där?
Audrey säljer munkar för att samla in pengar till sitt lag i landhockey.
28. Nu får Chick förklaringen till varför Audrey försvann i fredags, när de skulle ha sällskap hem.
Vad säger hon?
Ms. Jeffs ville prata med henne om insamlingen så hon var tvungen att gå.
29. Chick blir plötsligt djärv och föreslår att Audrey och han ska ses och förbereda sig för debatten.
Vad säger hon?
Audrey säger att Chick kan ringa henne och hon ger honom sitt telefonnummer, som han skriver på en lapp.

Kapitel 7

30. Chick håller på att ställa i ordning stolar i gymnastiksalen inför en konsert. Han får syn på Audrey och en annan tjej. Vad gör han?
Han blir jättenervös, rusar hem och skriver en lista. Sedan lägger han en hög med listor på bordet, den senaste överst. Han tar en dusch.
31. Vad händer när Chick öppnar badrumsdörren?
Audrey är där.

Kapitel 8

32. Vad händer i kapitel 8?
Audrey står i Chicks rum med hans listor i handen. Hon säger förlåt och sedan går hon.



Kapitel 9

33. Varför kom Audrey hem till Chick?

För att ge honom sitt telefonnummer. Hon hade sett att han hade tappat lappen.

34. Chick pratar med Audrey om sin stress och om att hans pappa stressar honom. Vad gör Audrey när hon känner att det blir för mycket?

Audrey sticker ut och springer.

35. Vad svarar Audrey när Chick frågar om hon tycker att han är knäpp?

Hon säger att det är klart att han är knäpp och att vi alla är knäppa.

36. Håller du med om att vi alla är knäppa? Motivera ditt svar.

Eget svar.

Kapitel 10

37. Vad får vi veta om Audreys familj?

Audrey bor med sin pappa och sin syster. Hon vet inte var hennes mamma har tagit vägen. Mamman hör aldrig av sig. Audrey måste laga mat till sin pappa och sin syster.

38. Varför blir Audrey förvånad över att Chick ropar Jesus när han blir överraskad över att hon kommer?

Han är jude och Audrey tror inte att judar tror på Jesus.

39. Vad säger Chick om judarna och Jesus?

Han säger att judarna tror på Jesus, men de tror inte att han är Messias.

40. Vilken av Chicks listor diskuterar Audrey och Chick?

Listan över jobb han kan tänka sig att ha.

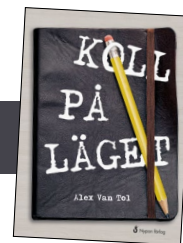
41. Audrey kommer med ett förslag när det gäller Chicks pappa. Vad säger hon att han ska göra?

Audrey tycker att Chick ska säga emot sin pappa och tala om för honom vad han vill.

Kapitel 11

42. I kapitel 11 försöker Chick säga emot sin pappa och berätta vad han själv vill. Hur går det?

Chick säger att han ska välja andra klubbar nästa år, att han vill prova något annat, t.ex. att skriva manus. Till slut fegar han ändå ur och säger att han vill skriva manus för att det är bra inför debatterna.



Kapitel 12

43. Chick berättar för Audrey att hans pappa hade knackat på dörren till hans rum. Varför var det konstigt? Vad hände?

Det hade aldrig hänt tidigare att pappa hade knackat på Chicks dörr. Chick släppte inte in honom och pappa gick därifrån.

44. Vad tror du att pappa ville prata med Chick om?

Eget svar.

45. Chick följer Audrey hem och när han kommer tillbaka får han se något i köket som ger en antydning om att hans pappa kanske vill förändra sig. Vad är det?

Chick får syn på en bok som heter "Att lyssna med kärlek" och en post-it-lapp med namnet på en terapeut som är specialiserad på konflikter mellan föräldrar och barn.

Kapitel 13

46. Familjen kör iväg till debattävlingen. När Chick går ur bilen händer något speciellt. Vad?

Pappa kallar inte Chick för Tadeusz som han alltid brukar göra, utan säger Chick.

Kapitel 14

47. Början av debatten går bra för Audrey och Chick, men i slutet händer något ovanligt.

Vad gör Chick?

Chick avslutar debatten genom att vända sig till sin pappa och säga allt det som han tänker till honom. Det blir en lista med fem punkter.

48. Hur reagerar pappa?

Han nickar för att visa att han förstår.

49. Hur slutar boken?

Chick kommer aldrig mer att skriva någon lista. Han är fri.